

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Tradicionalni novogodišnji susret poslodavaca

Zagreb, 10.12.2019.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Ocjena tri godine Vlade RH iz perspektive poslodavaca 10/2016 - 11/2019

**Velimir Šonje, Arhivanalitika i Ekonomski lab
Zagreb, 10.12.2019.**

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Program (19. listopada 2016.) i svi drugi ključni vladini dokumenti - zajednički nazivnici

Ciljevi

- Rast, zapošljavanje, socijalna uključenost, demografska obnova i povratak iseljenih

Instrumenti

- Porezna reforma i aktivacija državne imovine
- Održive javne financije uz pomoć boljeg povlačenja EU fondova
 - Smanjenje omjera javnog duga za 10 postotnih bodova BDP-a (i rejting zemlje)
- Povećanje investicija, posebno u izvoznim industrijama
- Povećanje efikasnosti institucija (reforma pravosuđa i javne administracije uz naglasak na digitalizaciju i regulatornu reformu)
- Obrazovna reforma

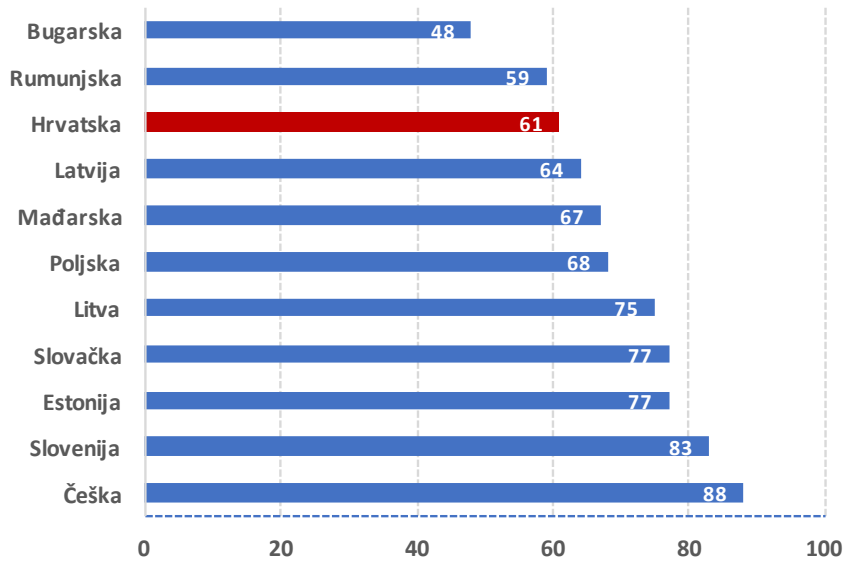

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

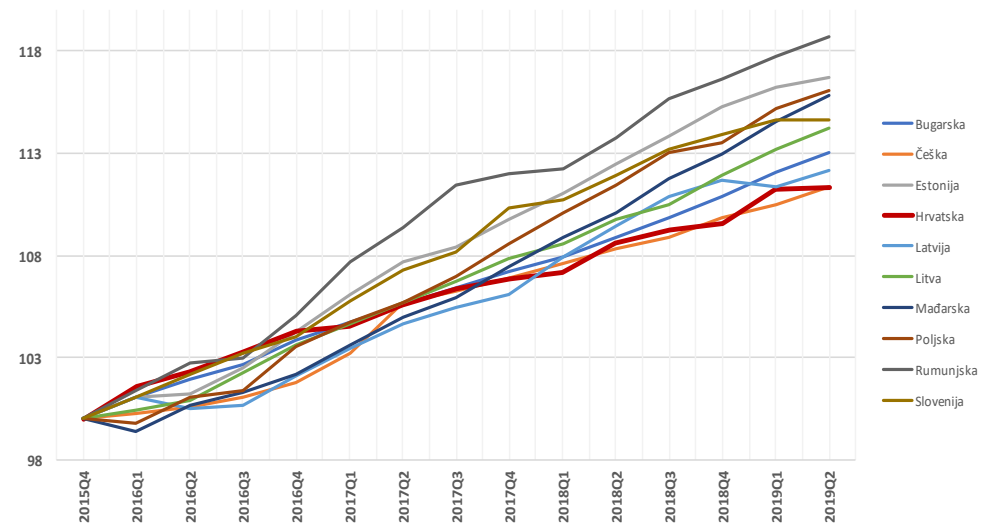
Gdje smo se nalazili 2016. ...

Realni BDP po stanovniku u % prosjeka EU 2016.

I kako su se zemlje potom razvijale ...

Realni BDP 2016-2019, sezonski i kalendarski prilagođeno, 2015Q4=100

Izvor: Eurostat

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Ocjena cilja rasta: 2 na skali 1-5

- Hrvatska raste
- BDP per capita raste i brže od prikazanog na prethodnoj slici jer se broj stanovnika smanjuje (obnovljena realna konvergencija)
- Hrvatski rast je među najsporijima u Srednjoj i Istočnoj Europi
- Hrvatski rast je veoma spor i u svjetlu činjenice da je polazna točka bila niska i da je tome prethodila duga recesija
- Hrvatski rast je potaknut inozemnom potražnjom i tuđim novcem (EU fondovi, doznake)

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Ocjena cilja zapošljavanja: 2

	VI. 2016	VI. 2019	Povećanje	Prosječna godišnja stopa rasta
Domaći administrativni izvori (DZS)	1.397.789	1.451.541	53.752	1,3%
Anketa o radnoj snazi (ILO, DZS)	1.620.000	1.678.000	58.000	1,2%
Osiguranci (HZMO)	1.498.922	1.593.583	94.661	2,1%

Izvori: DZS, HZMO

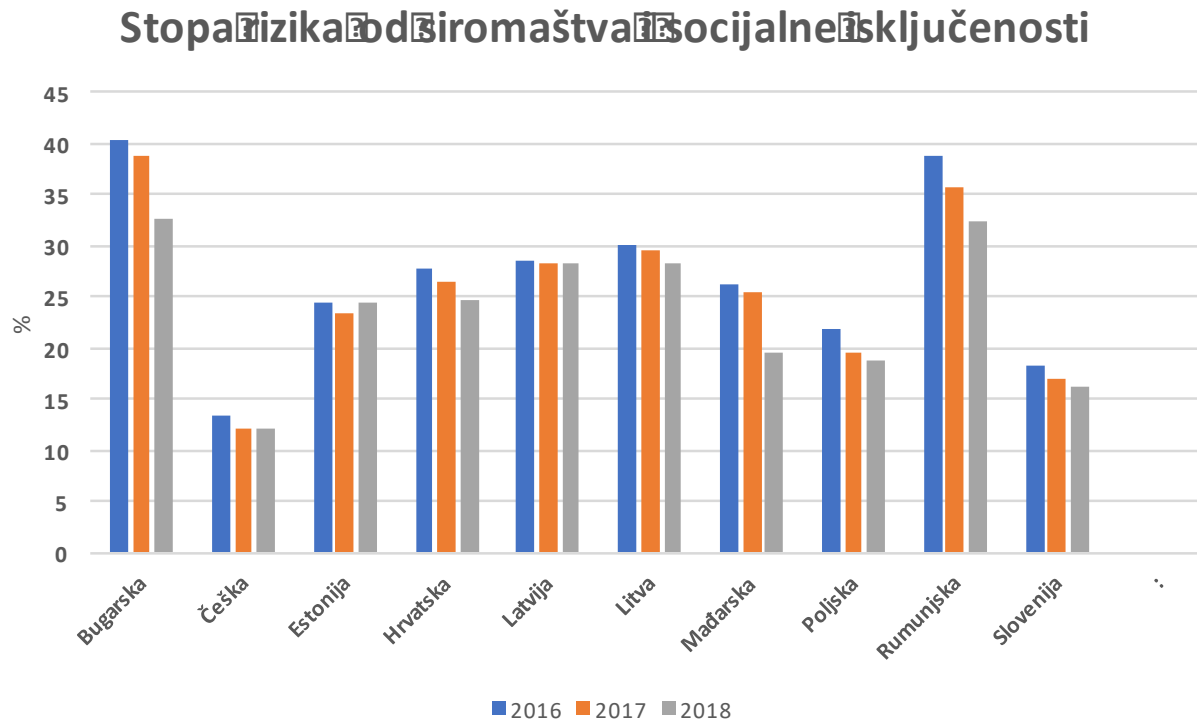
Zaposlenost prema svim kriterijima raste.

I prema najoptimističnijoj interpretaciji, zaposlenost ne raste dovoljno brzo da bi omogućila ostvaranje drugih strateških ciljeva

- brži rast
- povećanje socijalne uključenosti
- demografska obnova i povratak

Ocjena cilja socijalne uključenosti: 3

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Ocjena cilja demografske obnove i povratka: 1

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Rezime ocjene ciljeva

Rast	2
Zapošljavanje	2
Socijalna uključenost	3
Demografska obnova i povratak	1

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

OCJENE GLAVNIH VLADINI INSTRUMENTATA

Porezna reforma i aktivacija državne imovine

Održive javne financije uz pomoć boljeg povlačenja EU fondova

Smanjenje omjera javnog duga za 10 postotnih bodova BDP-a (rejting zemlje)

Povećanje investicija, posebno u izvoznim industrijama

Povećanje efikasnosti institucija (reforma pravosuđa i javne administracije uz naglasak na digitalizaciju i regulatornu reformu)

Obrazovna reforma

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Ova ocjena rada Vlade je parcijalna: što sve nije utjecalo na ocjenu

- Aplikacija za ulazak u ERM II
 - Agrokor
 - Petrokemija
 - Uljanik / 3. maj
 - Croatia Airlines
 - Đuro Đaković
 - Neostvareni projekt IPO HEP-a - preuzimanje INA-e
 - Subvencije za stambene kredite i rast dječjih doplataka
 - Pomoć blokiranima i novi ovršni zakoni
 - Novi Zakon o braniteljima
 - Reforma stečajnog zakonodavstva
 - Novi zakon o fiskalnoj odgovornosti
 - Novi model financiranja lokalne uprave i samouprave
 - Problemi nabavke borbenih zrakoplova
 - HAC/ARZ refinanciranje i restrukturiranje
 - Otvaranje tržišta za strane radnike (cca 80.000)
 - Odustajanje od mirovinske reforme
osim mirovinskog dodatka za “drugostupaše”
-
- Povećanje minimalne plaće itd.

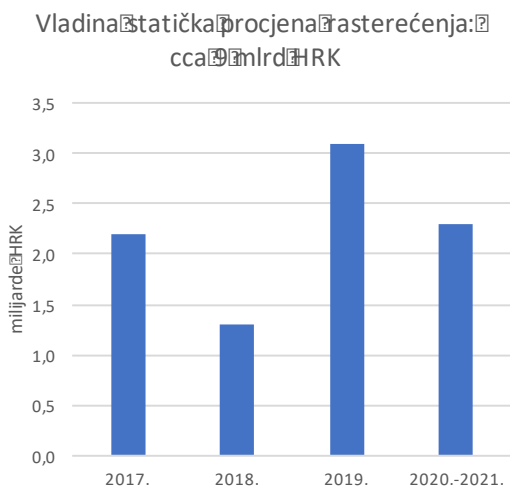
Porezna reforma (3) i aktivacija državne imovine (1)

Sažetak najvažnijih dijelova porezne reforme

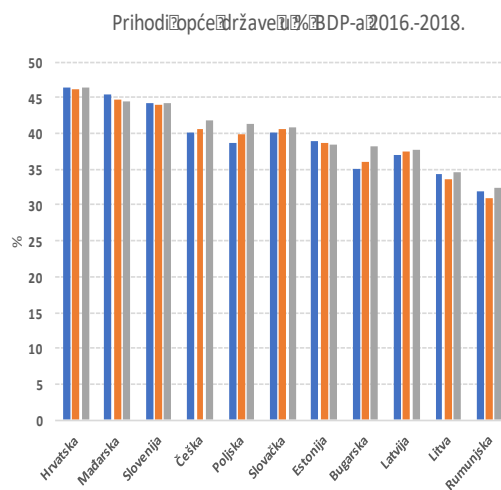
Godina	STOPA POREZA NA DOBIT	POREZNO PRIZNATI RASHOD OSLOBOĐENJA OD POREZA	POREZ NA DOHODAK	DOPRINOSI	PDV (opće)	PDV (pojedinačno)	POREZ NA PROMET NEKRETNINA I DRUGO
2017-18	Smanjenje opće stope na 18%; uvođenje niže stope od 12% za poduzetela s prihodom ispod 3M HRK; ukidanje klasičnog ulaganja u investiranu dobit	Olakšano priznavanje otpisa i nenaplativih potraživanja, nabavke vozila i troškova reprezentacije; oslobođanje dijela nagrada za rad od poreznog opterećenja	Smanjenje stope za 25% na 24% i 40% na 36% uz povećanje praga za obračun najviše stope na 17,500 HRK; 2% se primjenjuje samo na konačne obračune, povećanje osnovnog i osobnog odbitka 2,600 na 3,800, više od pola milijuna ljudi izvan skara poreza; porez na dohodak u cijelosti postaje prihod lokalne države i uvodi se novi mehanizam jednačavanja	Uvođenje doprinosa na honorare i 50%-tnom iznosu	Ulazak u sustav na bazi prihoda od 300,000 HRK; mogućnost obračuna poreza prema gotovinskom načelu za poduzetela do 3M HRK godišnjeg prihoda	El.en., skupljanje meća, dječje jednalice i 25% na 13%, ugostiteljske usluge i šećer 23% na 25%	Smanjenje stope na 5% i 4%, priprema za porez na nekretnine, dustanje od poreza na nekretnine, smanjenje poreza na CMV
2019		Proširenje neporezivog dijela i troškove prehrane i mjenski rad	Podizanje praga za obračun stope na 30,000 HRK 7 mj.	Ukidanje doprinosa za zapošljavanje i zaštitu radu (-2,2pb) i povećanje doprinosa za dravstvo 5% na 6,5%, neto efekt 0,7pb		Lijekovi i 5%, pelene, povrće, meso, riba i prerađevine 25% na 13%	Smanjenje stope 24% na 3%
2020	Povećanje praga za obračun niže stope na 7,5M godišnjeg prihoda, olakšanje za oko 10,000 novih poduzetela	Dodatno oslobođenje zdravstvenog osiguranja koje plaća poslodavac, nagrada i čenicima, te nagrada radnicima kroz općijsku i odjelnu dionica	Ukidanje poreza na dohodak za radnike do 26.g. i plaćanje 50% za radnike 26-30g., povećanje osnovnog i osobnog odbitka na 4,000 HRK 7mj		Povećanje praga za primjenu gotovinskog načela na 7,5M HRK	Vraćanje ugostiteljskih usluga 25% na 13%	Ukidanje trošarina na el.en. i šinskom prijevozu, novi način obračuna trošarina na pića i visokim i držajem šećera

Zašto poreznoj reformi ocjena 3?

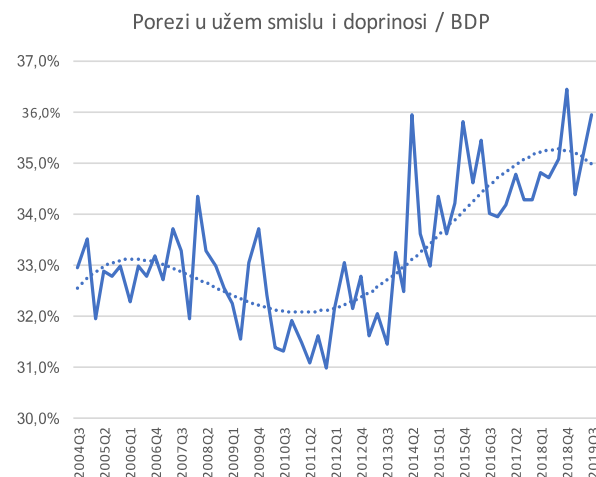

Pokazuje procjenu koliko bi manje bilo uplaćeno u proračune da se u gospodarstvu ništa nije promijenilo. U tom smislu, rasterećenja su relevantna.

Izvor: Eurostat

Prihodi opće države i dalje su uvjerljivo najveći među zemljama Nove Europe. Komotna prihodna strana omogućila je odgodu reformi na rashodnoj strani i istovremeno postizanje fiskalne konsolidacije.

Izgleda da tek sada imamo kraj rasta poreznog omjera

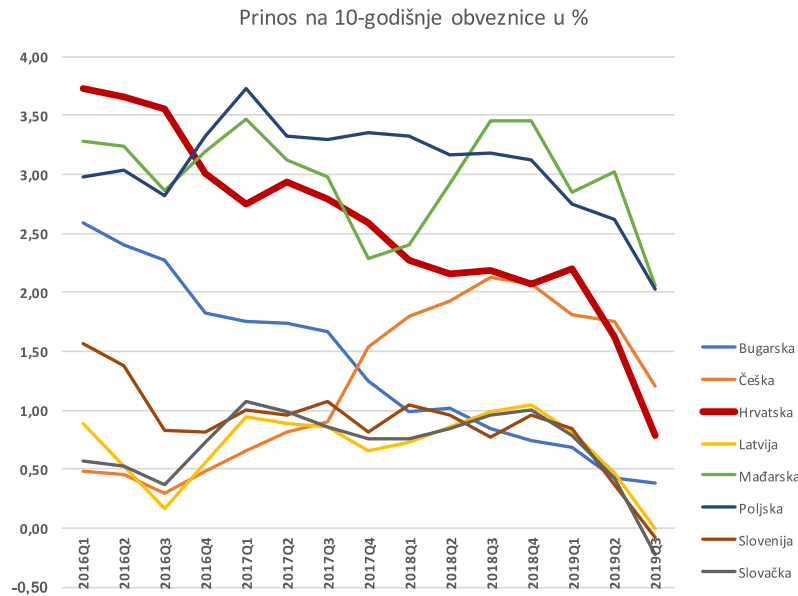
Održive javne financije 3

Plod okolnosti ili vlastiti napori?

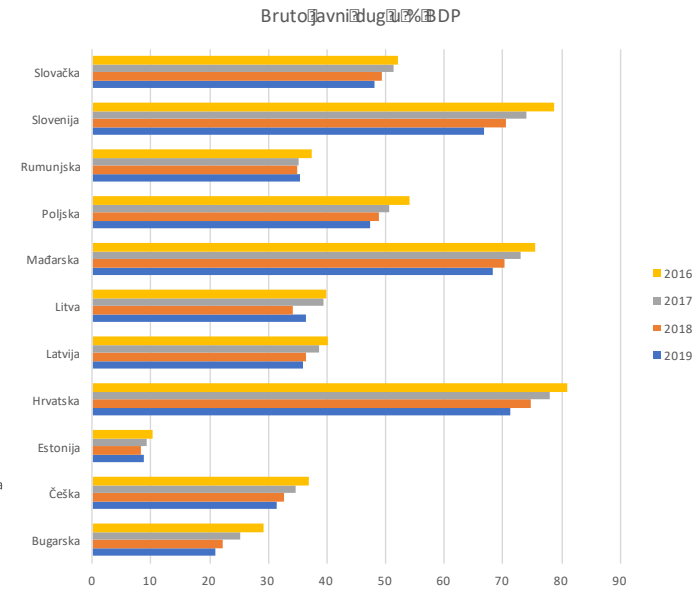
Kreditni rejting

AA-/stabilan	Slovenija
AA-/stabilan	Češka
A-/stabilan	Poljska
A+/stabilan	Slovačka
BBB/stabilan	Mađarska
BBB-/pozitivan	Bugarska
BBB-/stabilan	Hrvatska
BBB-/stabilan	Rumunjska
BB/pozitivan	Srbija
B/pozitivan	BiH

Izvor: Standard&Poor's

Izvor: Eurostat

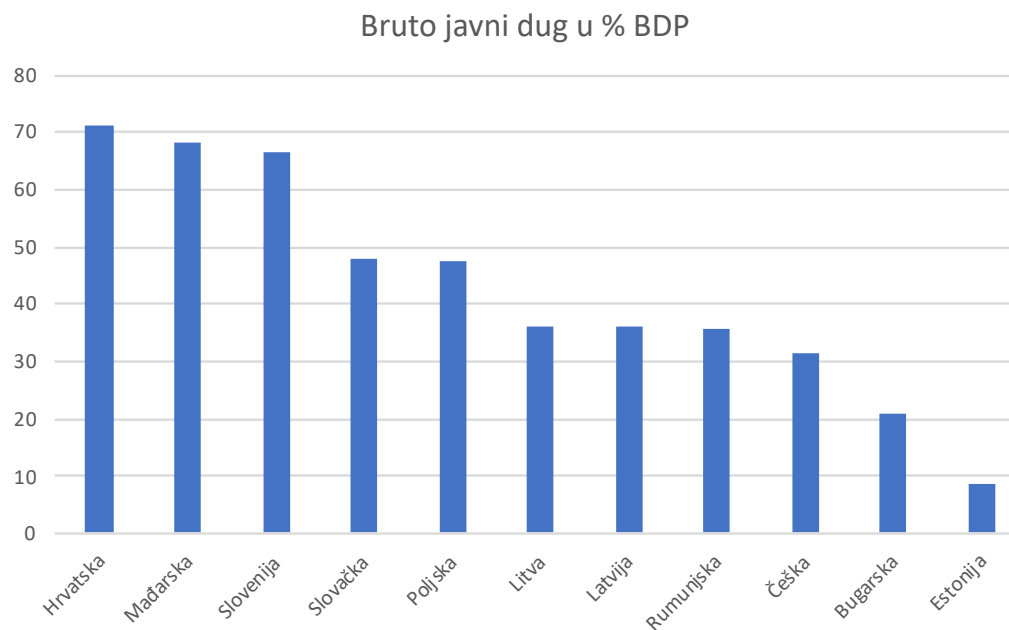
Izvor: Eurostat

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Održive javne financije (3) - nastavak

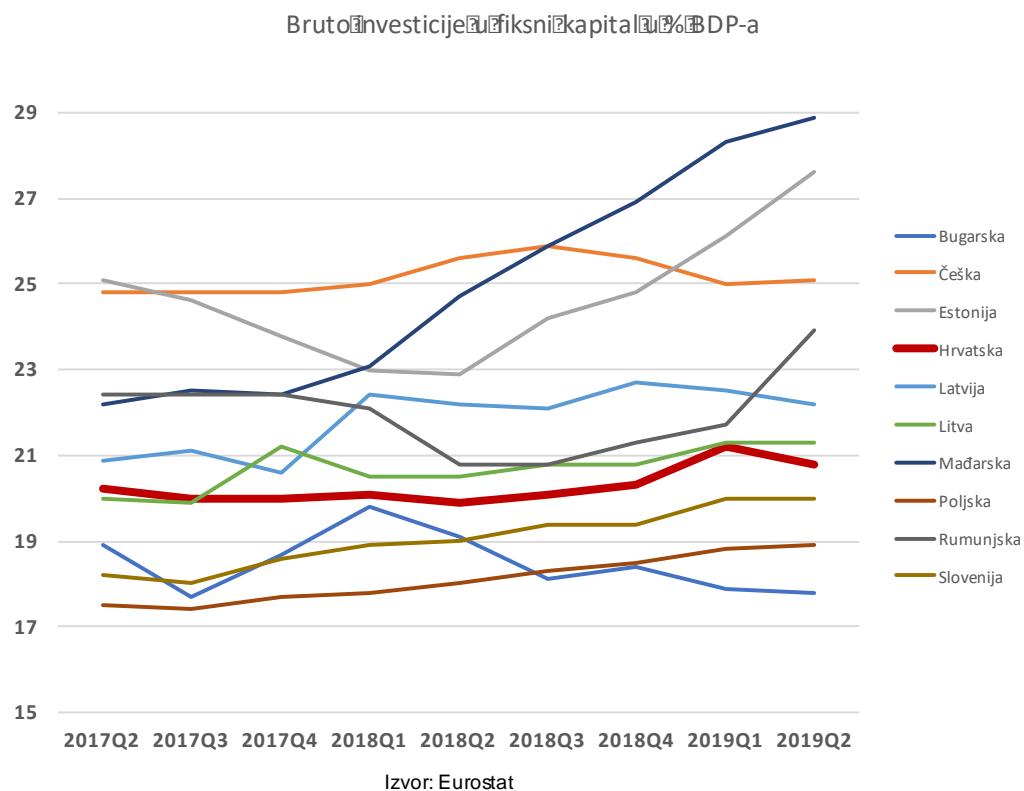

Oprez:

- Svi uspijevaju smanjiti omjere javnog duga i kamatne stope
- Svi jašu isti plimni val, pitanje je što ostaje kad se plima povuče
- Da imamo opću stopu PDV-a 22% kao do 2009. i da nema EU fondova, deficit bi iznosio 2-3% BDP-a i pad omjera duga bio bi mnogo sporiji

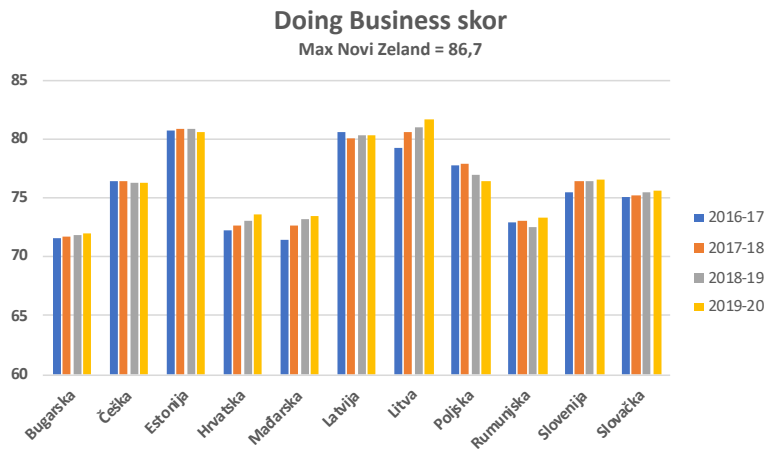

Povećanje investicija, posebno u izvozu 2

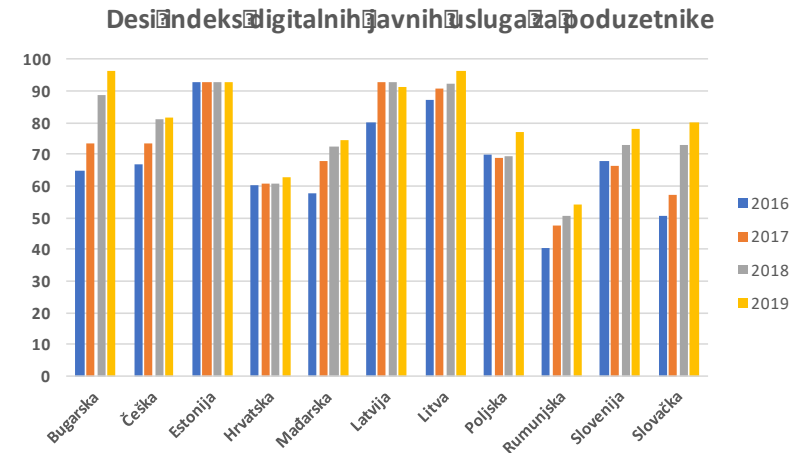

Efikasnost institucija 2

Izvor:
www.doingbusiness.org

I dalje nemamo vjerodostojan i ažuran registar parafiskalnih nameta s uključenim procjenama troškova

Izvor: Europska komisija

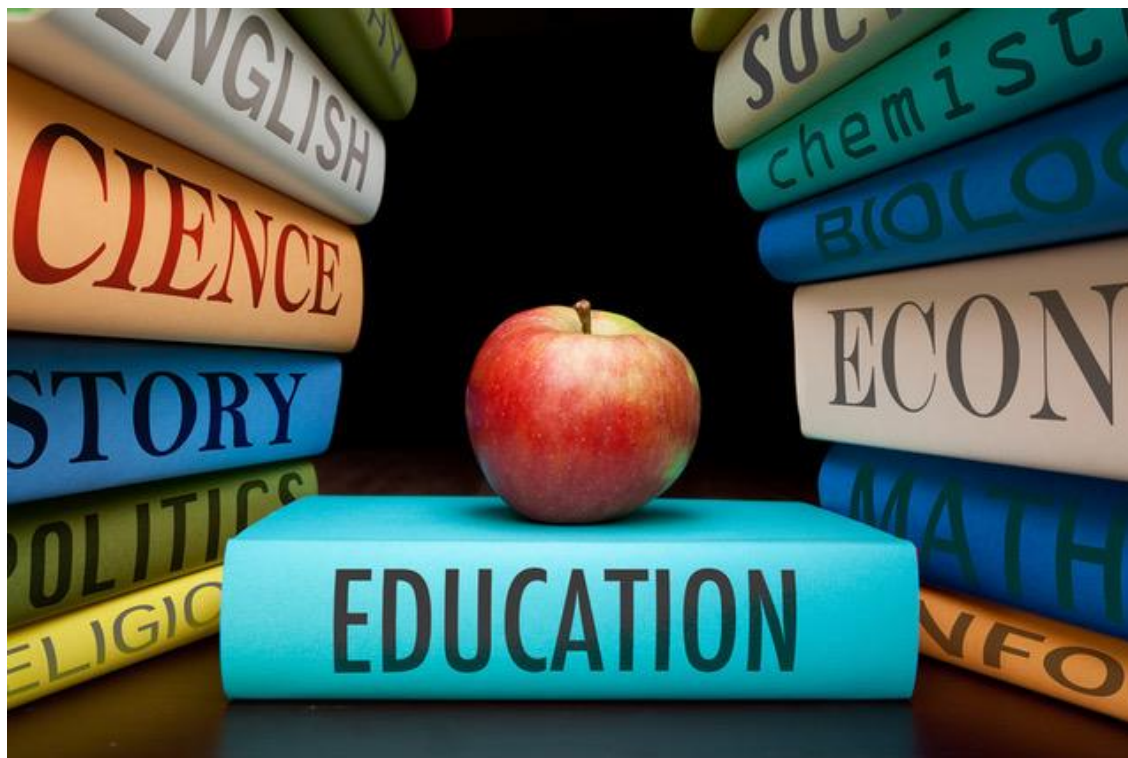
Mjeri se digitalizacija pokretanja posla, zapošljavanja i otpuštanja, studiranja, preseljenja, redovnih poslovnih operacija, posjedovanja automobila i naplate malih računa

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Obrazovna reforma ?

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Rezime

CILJEVI

Rast
Zapošljavanje
Socijalna uključenost
Demografska obnova i povratak

2
2
3
1

INSTRUMENTI

Aktivacija državne imovine
Porezna reforma
Održive javne financije
Investicije, posebno za izvoz
Efikasnost institucija
Obrazovna reforma

1
3
3
2
2
?

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Zaključak

- Koja je to ocjena s kojom se može proći, ali ne i stvarno napredovati?
- Unatoč umjerenom rastu, Hrvatska gubi ambiciju, energiju i ljude
- Sve što se čini daleko je ispod snage koja je potrebna za stvarne promjene i da se ljudi počnu vraćati
- Politika treba imati samo jedan cilj i sve tome podrediti: vratiti ljude koji su otišli, privući nove ljude koji žele doći i mogu doprinijeti razvoju
- Etatiistička doktrina (širenje javnog sektora, državna poduzeća, nepregledne mjere i poticaji) neće pomoći - guši

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Tradicionalni novogodišnji susret poslodavaca

Zagreb, 10.12.2019.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Poslovna očekivanja 2020.

Promocija plus za HUP

Zagreb, 10.12.2019.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Poslovna očekivanja HUP-a 2020.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Osnovne informacije o istraživanju:

Ciljevi projekta:

- Utvrditi doživljaj **općeg gospodarskog stanja u tekućoj godini** s usporedbom s prethodnom
- Utvrditi **poslovna očekivanja u narednoj godini**
- Utvrditi **glavne prepreke** poslovanju i investiranju

Metodologija:

- ❖ Istraživački okvir: **članovi HUP-a** (432 sugovornika)
- ❖ **Ispitanici:** direktori, vlasnici-direktori, predsjednici ili članovi uprava poduzeća
- ❖ Broj zaposlenih u poduzećima iz kojih dolaze sugovornici: **198.421**
- ❖ Prikupljanje: **14.11.- 28.11.2019.**
- ❖ Agencija: **Promocija plus**

HUP

Hrvatska udruuga poslodavaca

Opće gospodarsko stanje:

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

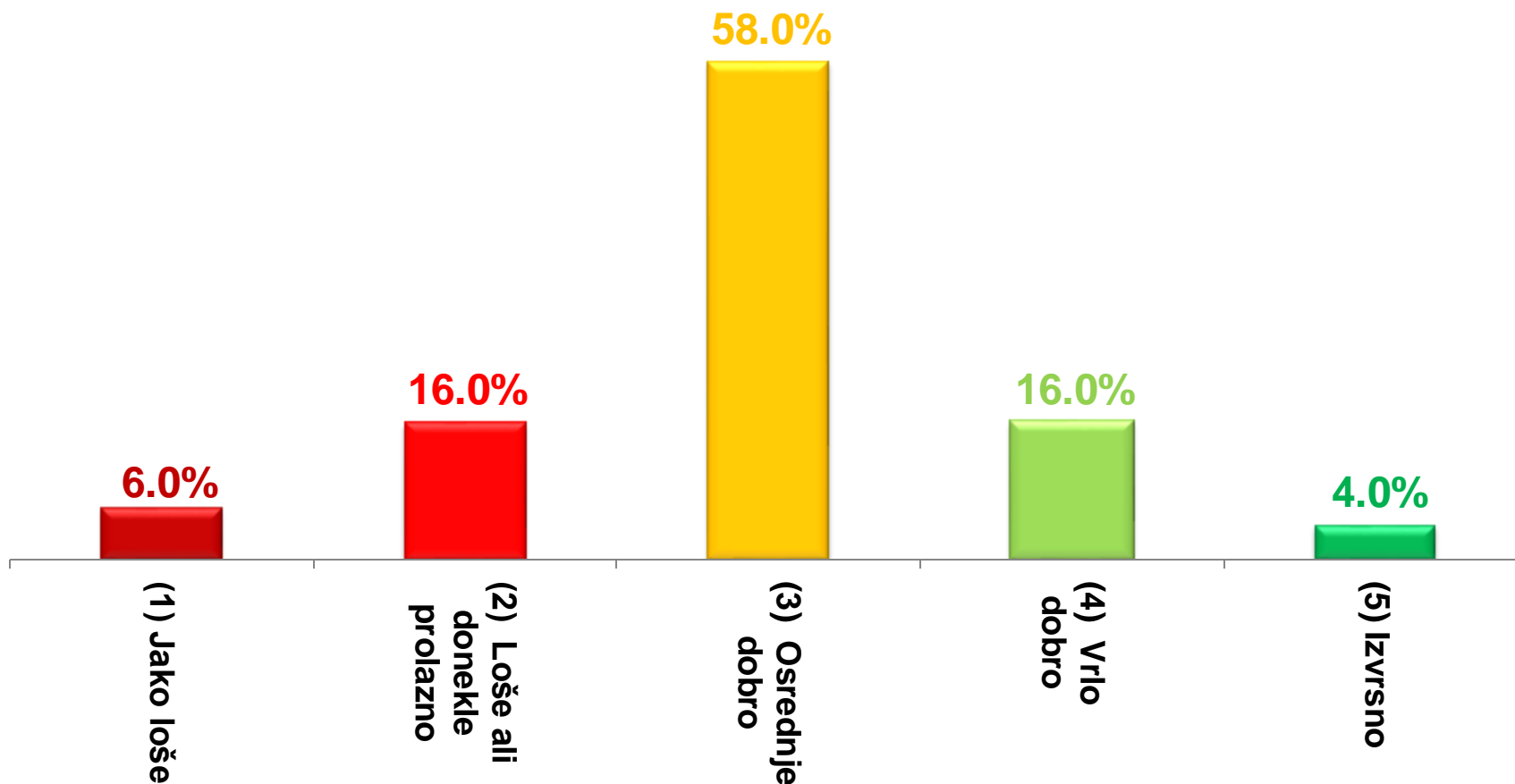

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Doživljaj općeg gospodarskog stanja u zemlji u 2019.

Pitanje: Kako biste ocijenili opće stanje u gospodarstvu u 2019. godini?

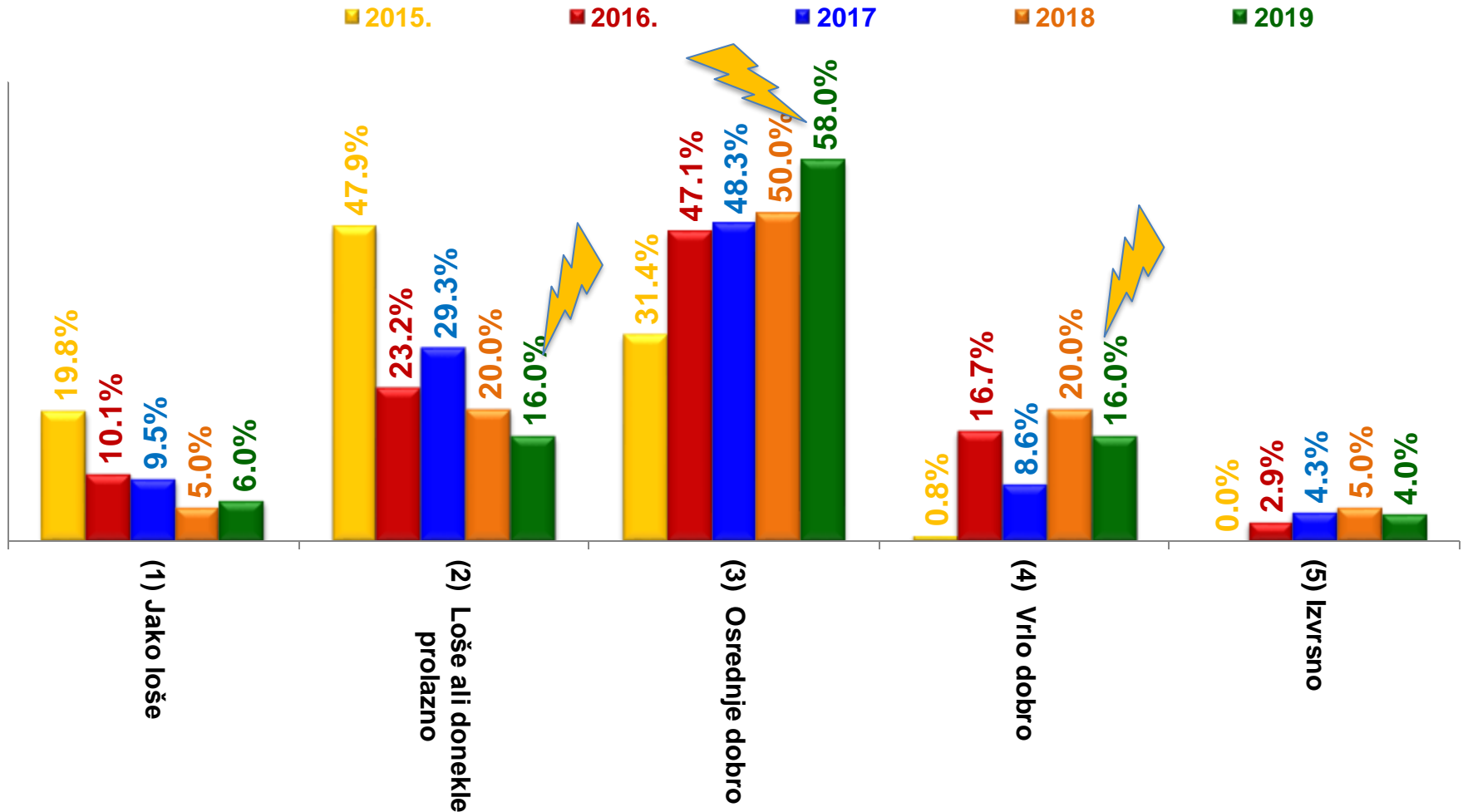

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Doživljaj općeg gospodarskog stanja: 2015-2019.

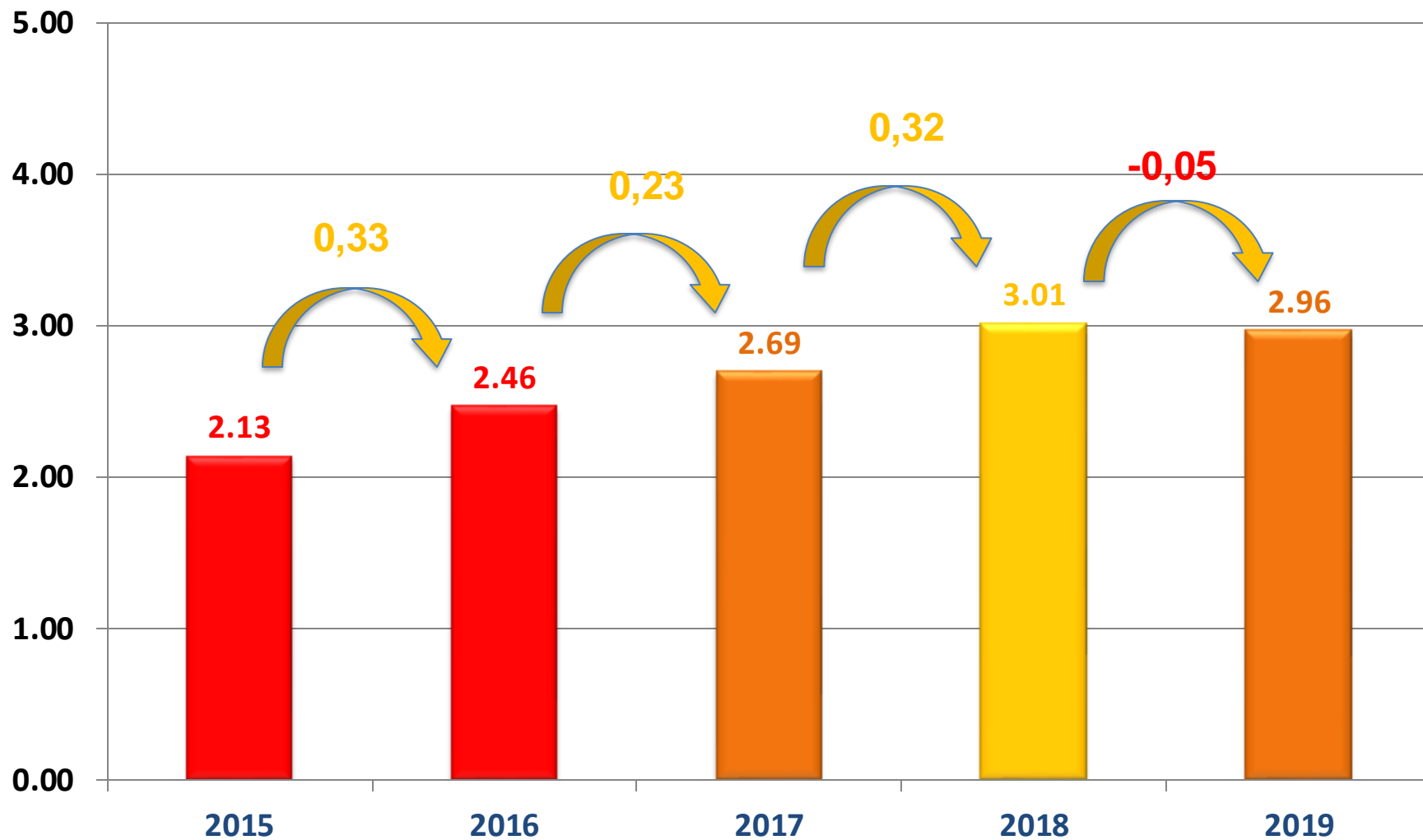

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Ocjena općeg gospodarskog stanja: 2015-2019.

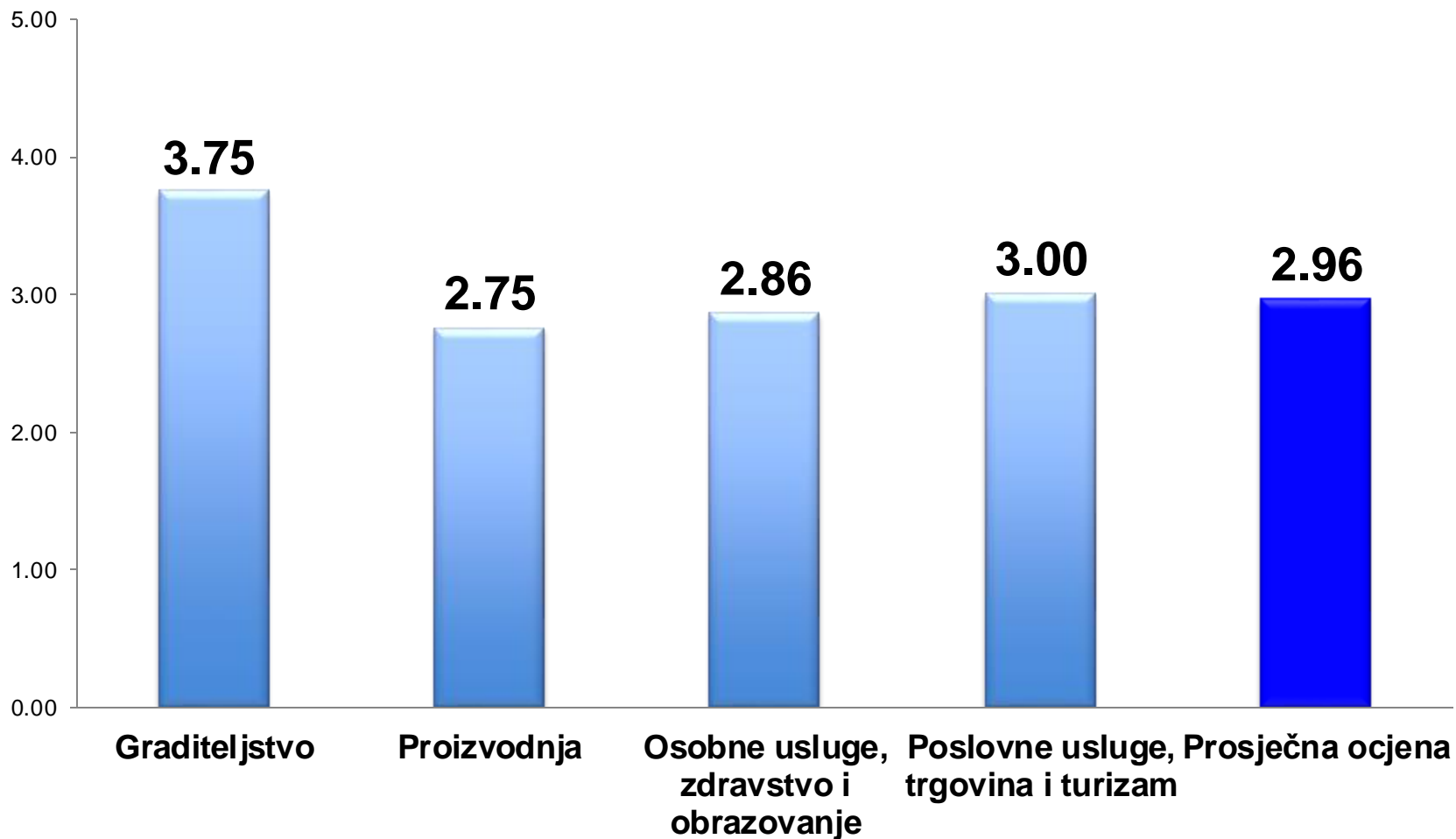

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Ocjena općeg gospodarskog stanja u 2019.: pregled prema sektorima

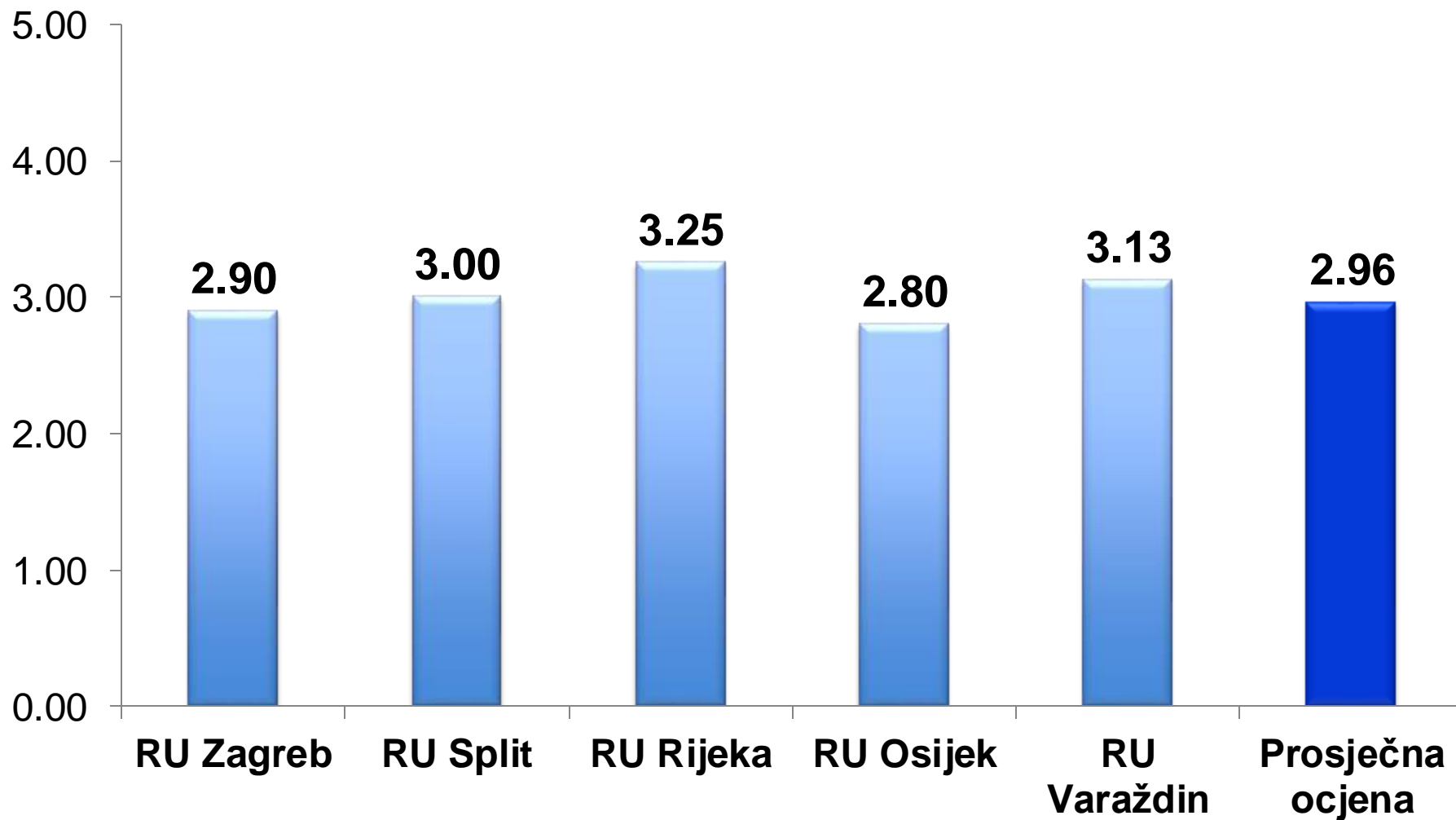

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Ocjena općeg gospodarskog stanja u 2019.: pregled prema regijama

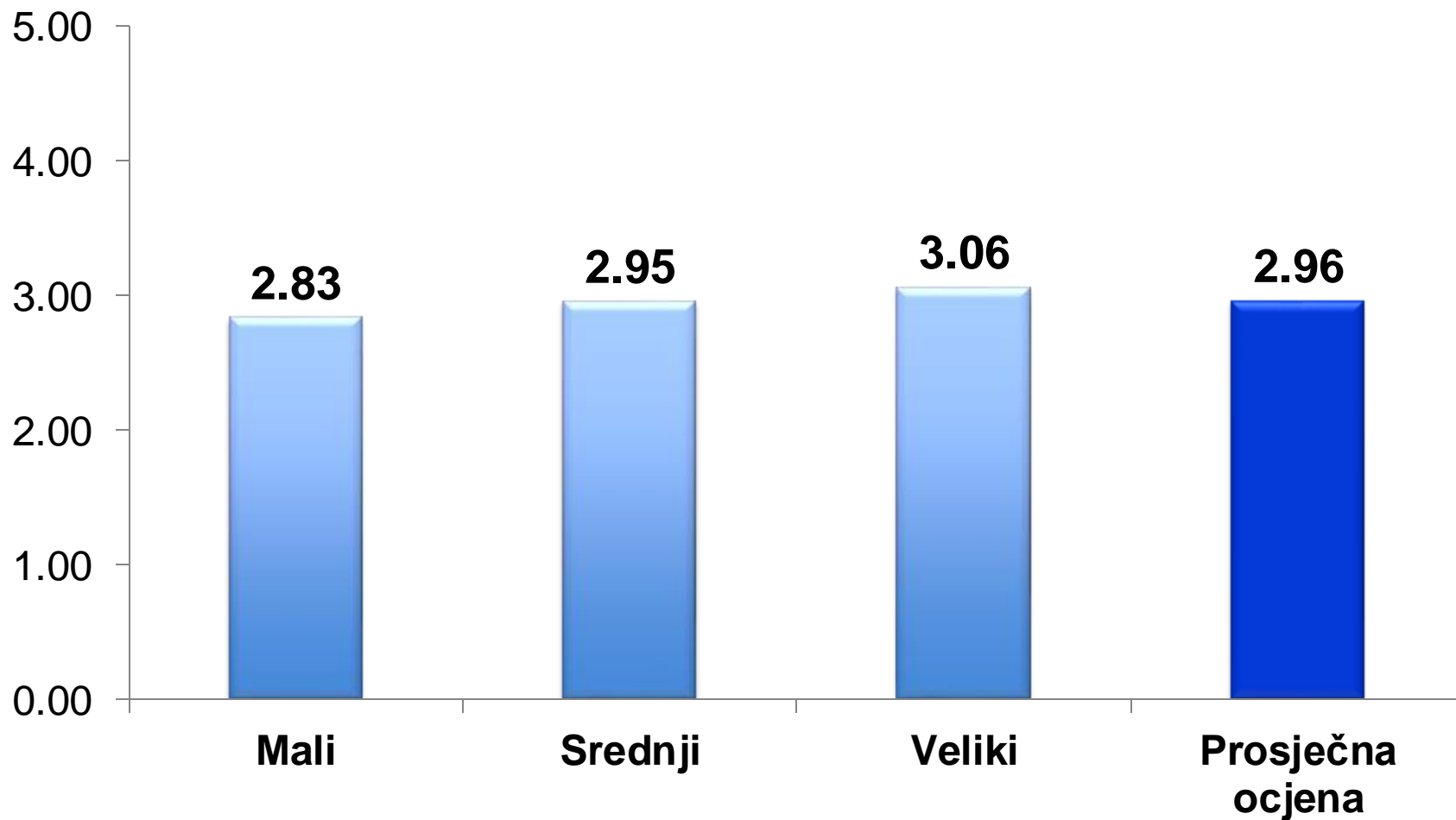

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Ocjena općeg gospodarskog stanja u 2019.: pregled prema veličini tvrtke

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

2019. vs 2018. vs 2017. vs. 2016. vs 2015.:

gore ili dolje?

gore ili bolje?

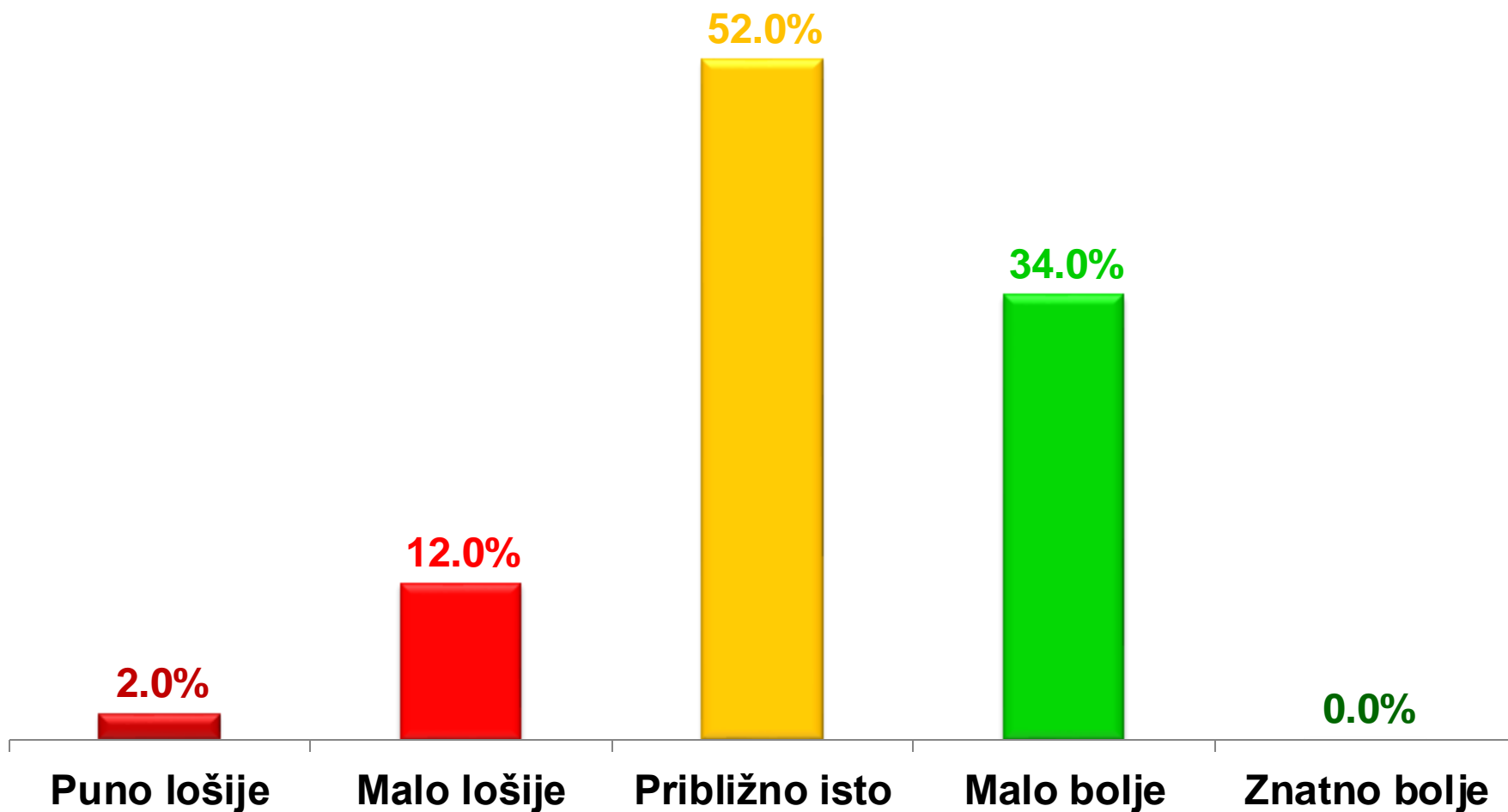

HUP

Hrvatska udruuga poslodavaca

Doživljaj općeg gospodarskog stanja u 2019. u odnosu 2018.

Pitanje: U odnosu na 2018. godinu opće stanje u gospodarstvu ove je 2019. godine ono bilo:

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Usporedba rezultata iz istraživanja 2015.-2019.

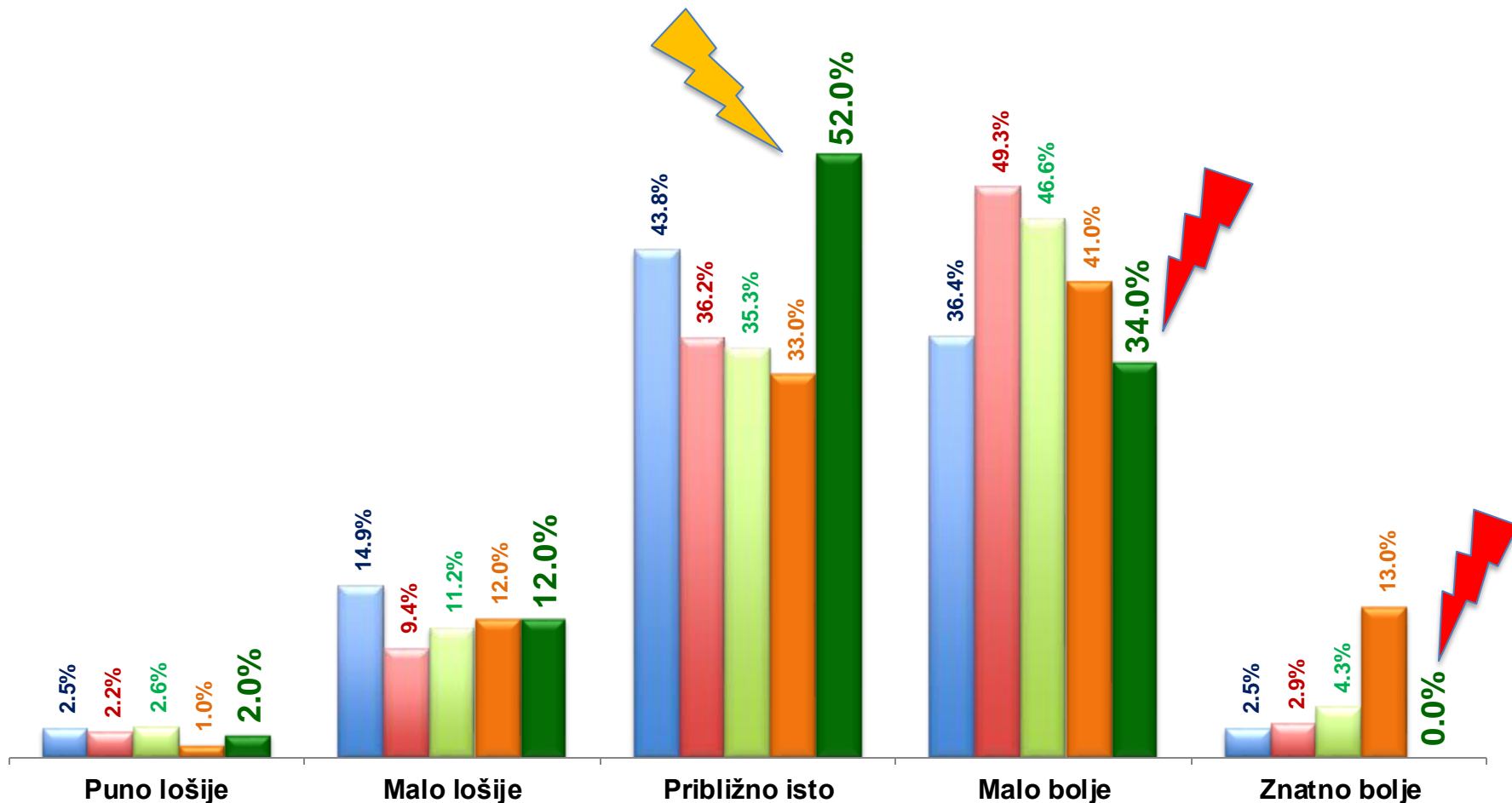
■ 2015. vs. 2014.

■ 2016. vs. 2015.

■ 2017. vs. 2016.

■ 2018. vs. 2017.

■ 2019. vs. 2018.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Poslovna očekivanja 2020.

gore ili dolje?

gore ili bolje?

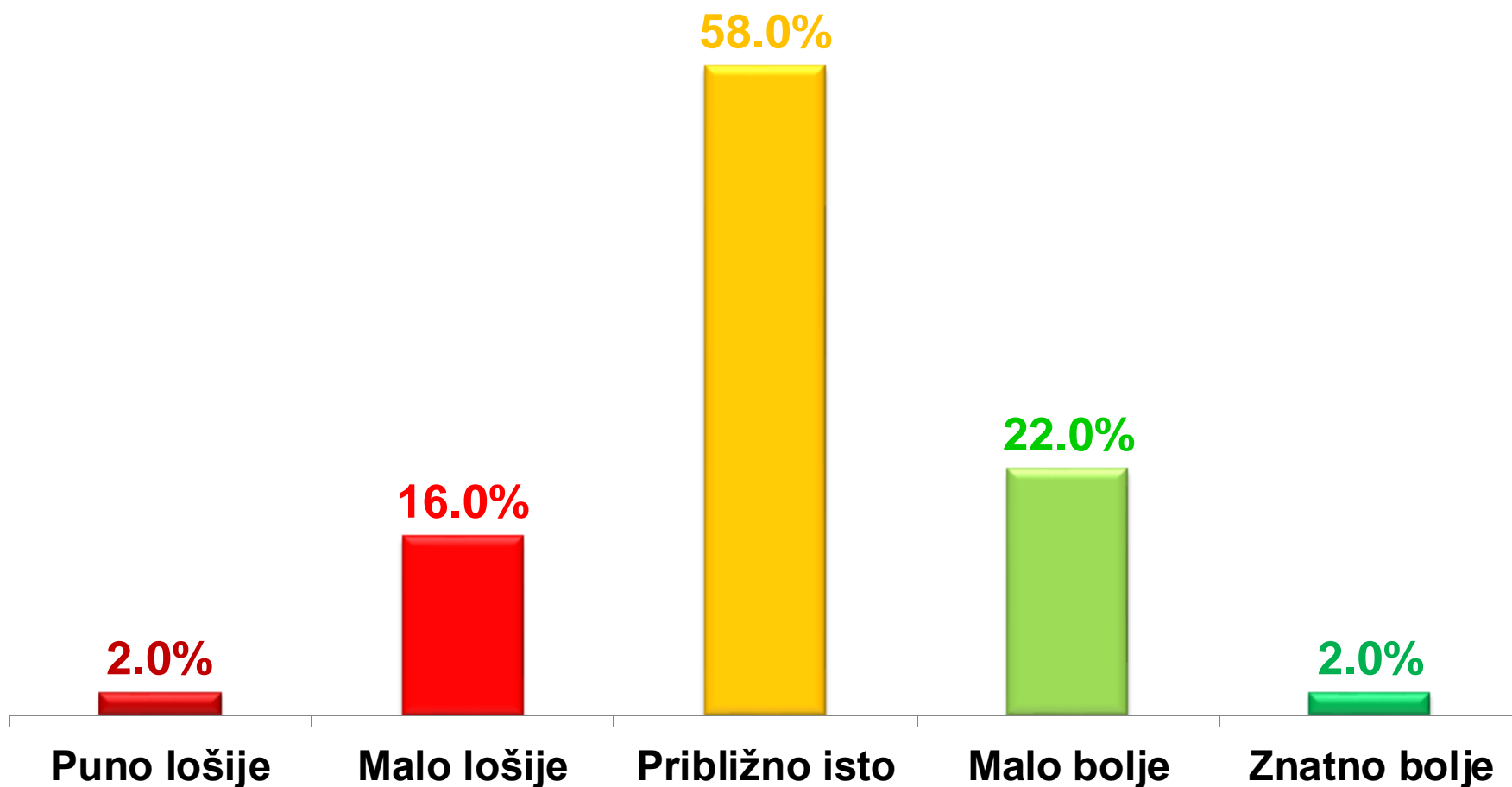

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Poslovna očekivanja u 2020.: Opće gospodarsko stanje

Pitanje: Kakva su Vaša očekivanja za 2020. godinu, hoće li opće stanje u gospodarstvu biti:

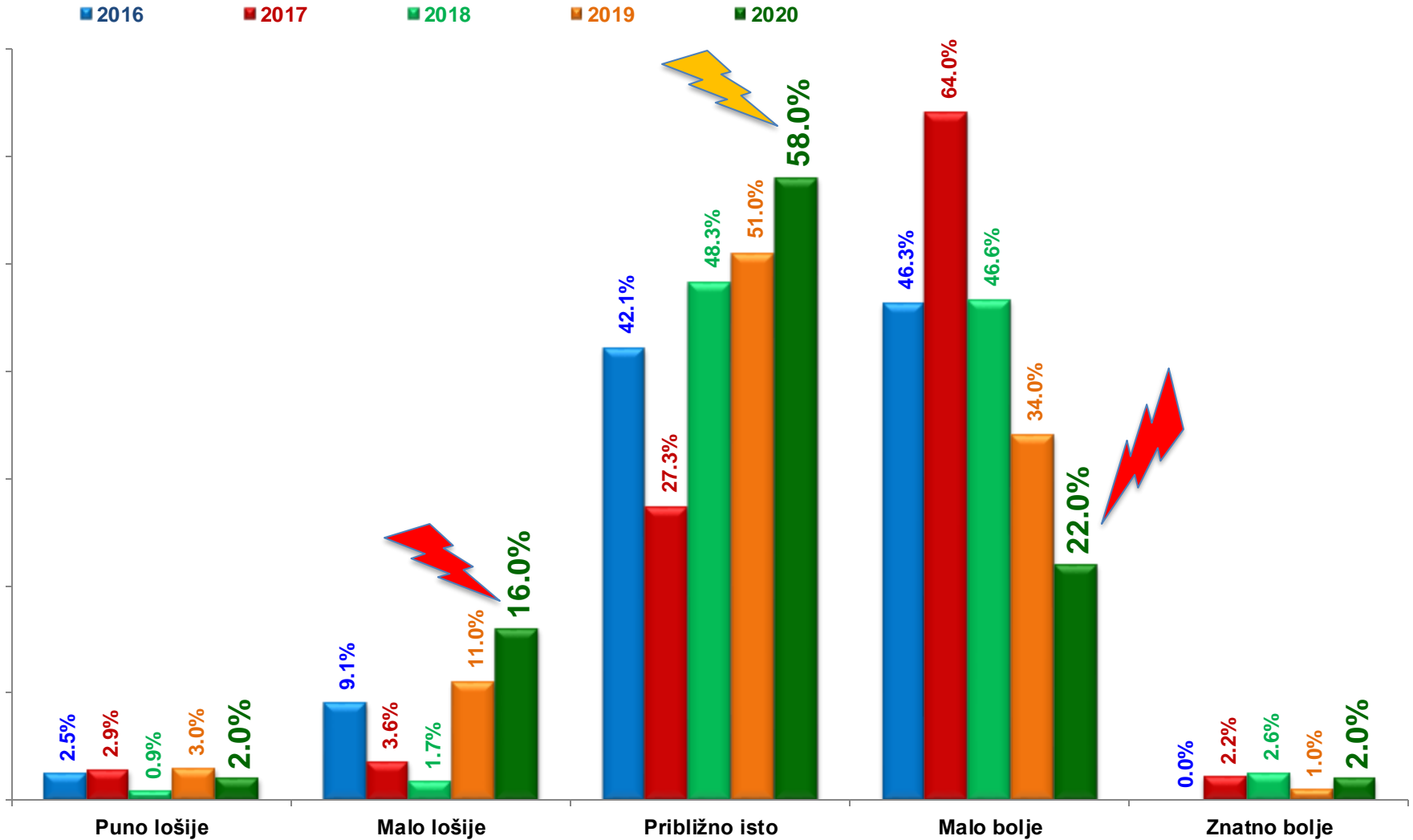

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Usporedba poslovnih očekivanja: 2016.-2020.

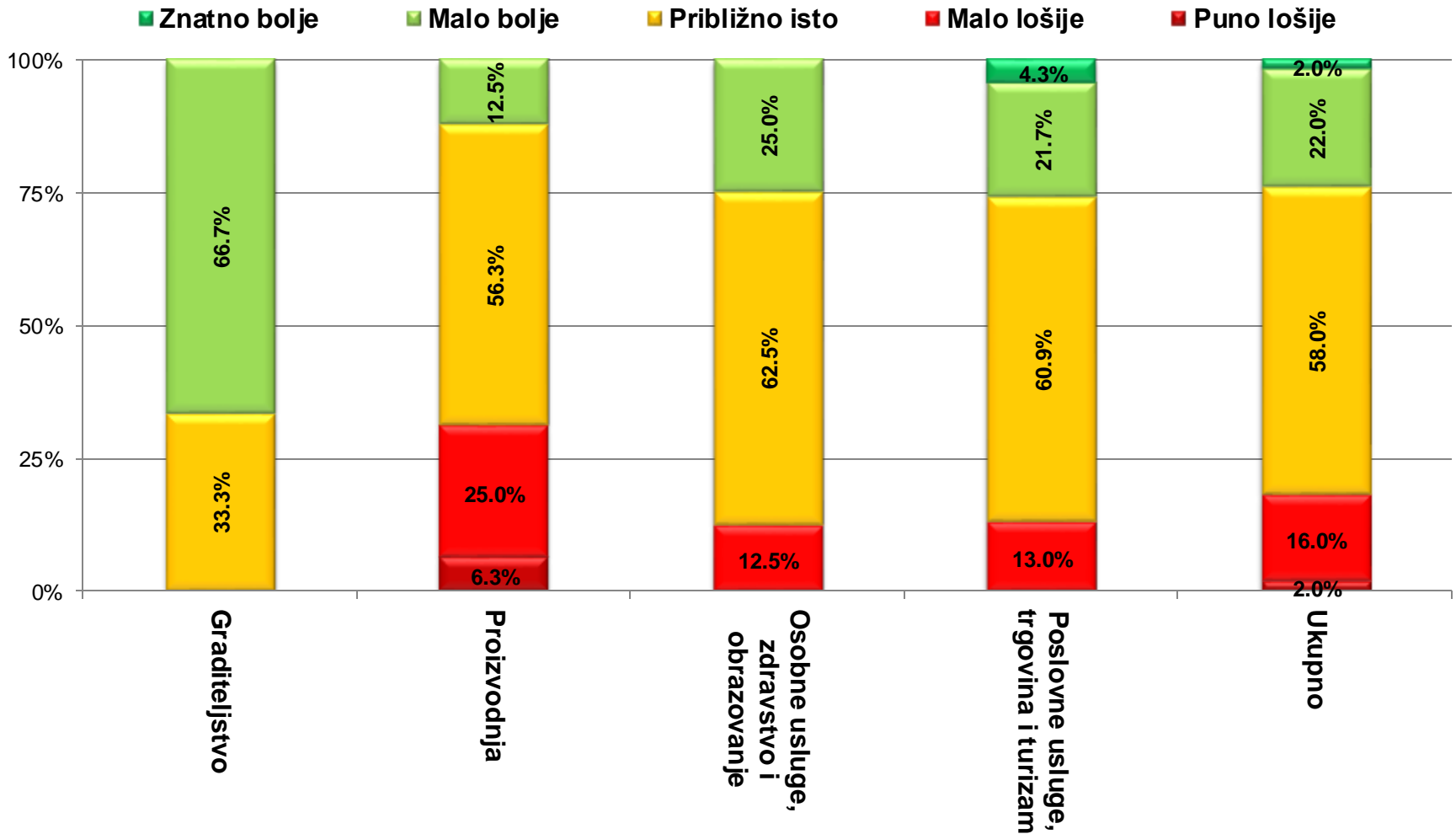

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Poslovna očekivanja u 2020.: Opće gospodarsko stanje - Pregled po sektorima

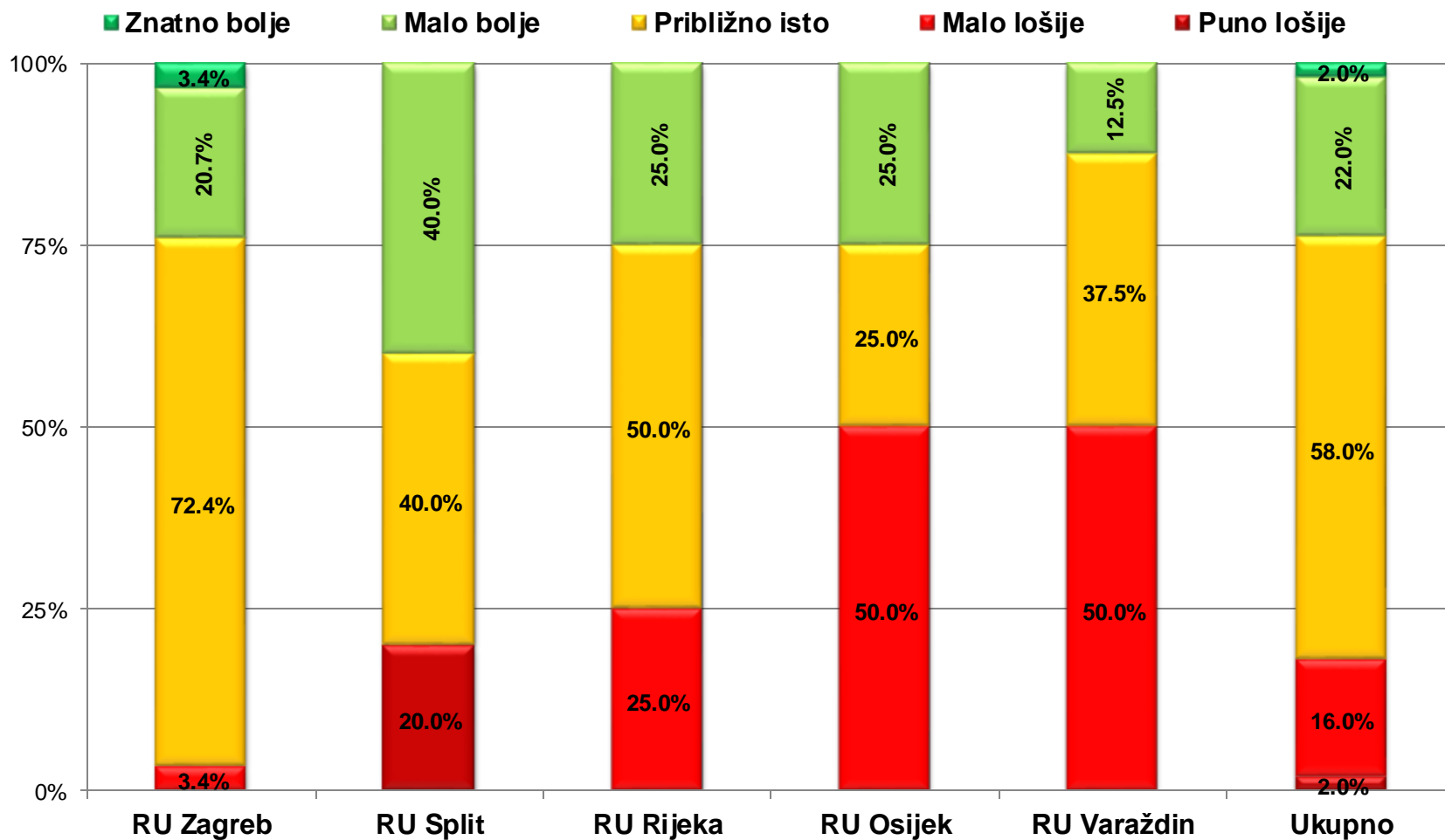

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Poslovna očekivanja u 2020.: Opće gospodarsko stanje - Pregled po regijama

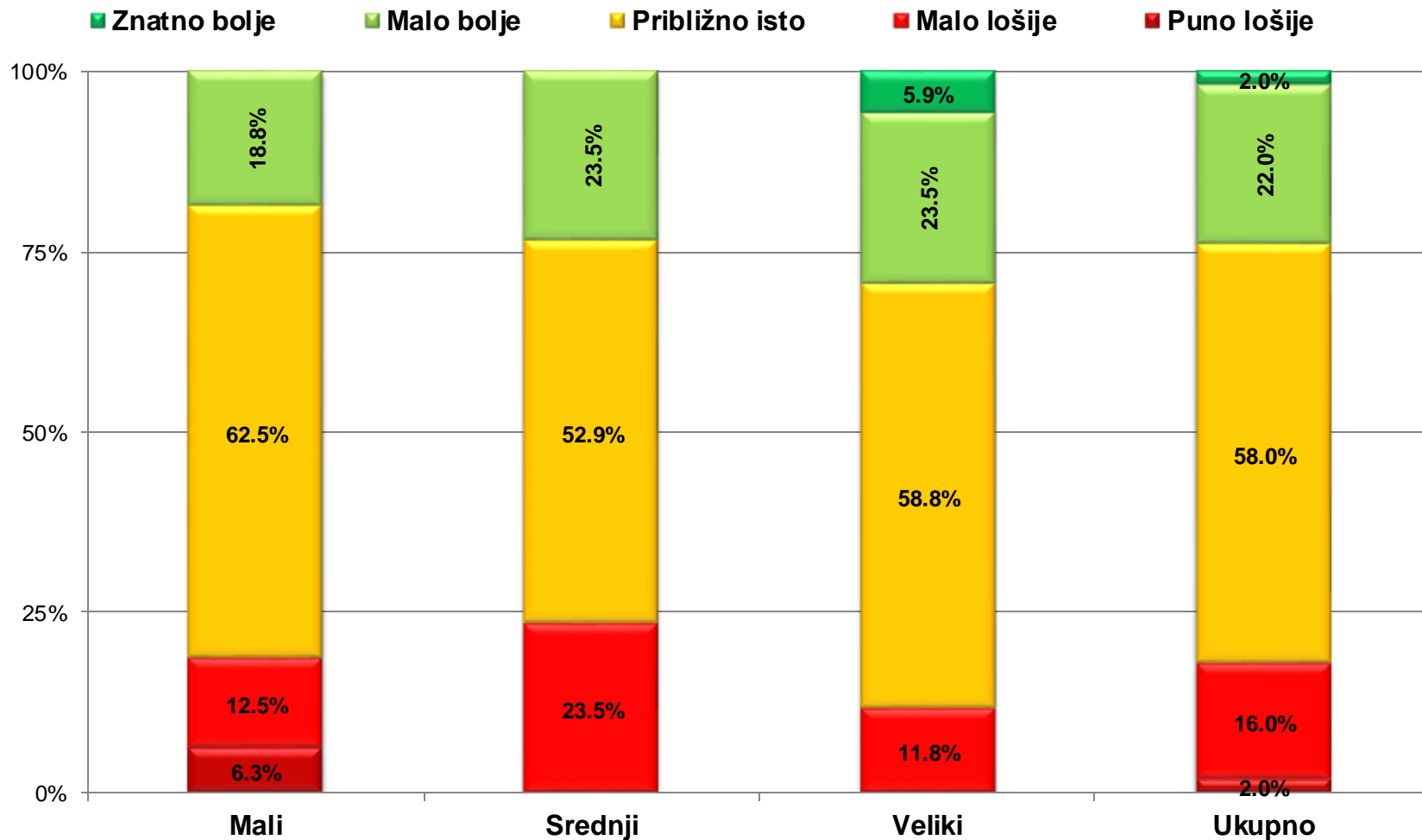

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Poslovna očekivanja u 2020.: Opće gospodarsko stanje - Pregled prema veličini tvrtke

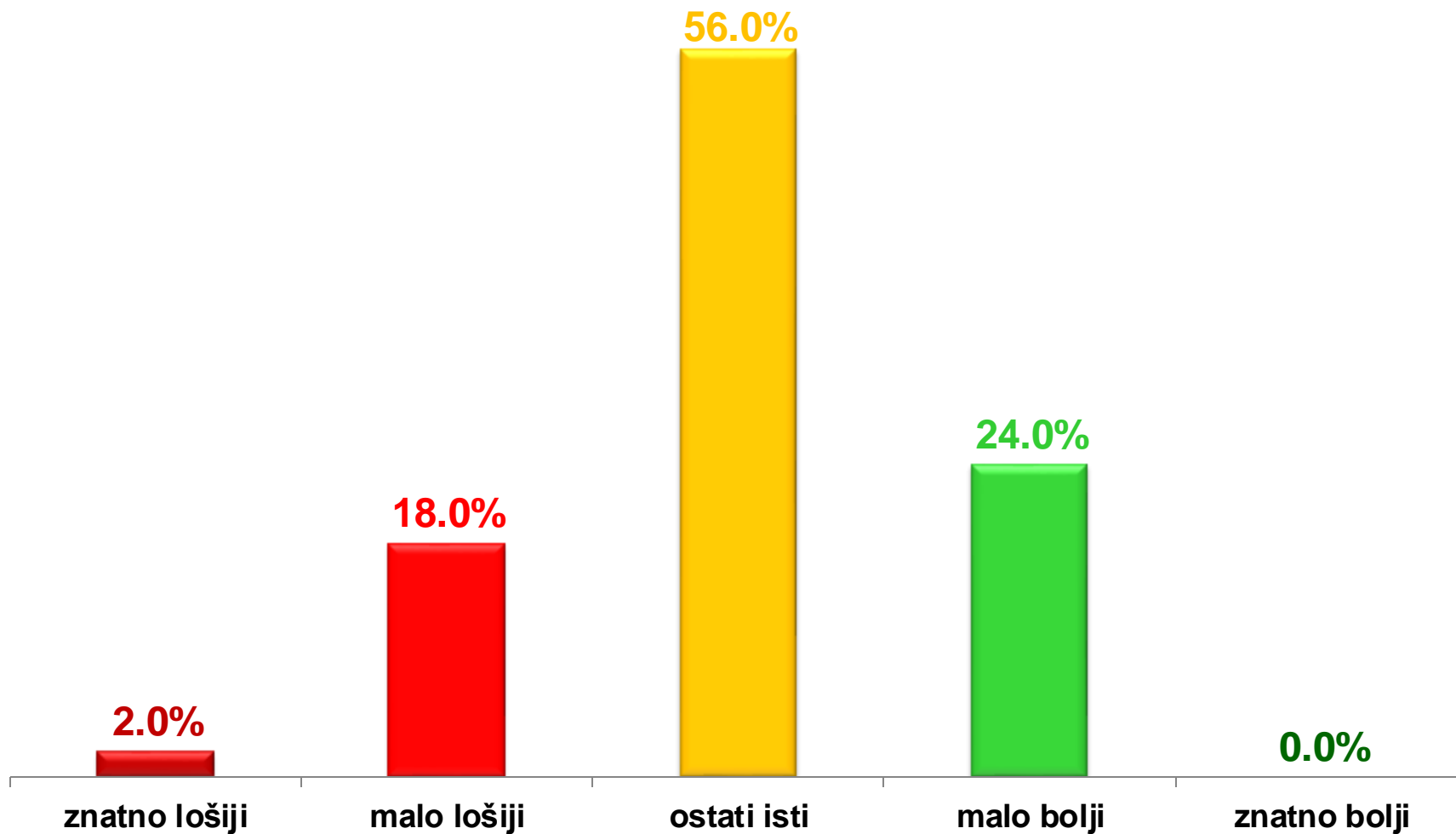

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Poslovna očekivanja u 2020.: Uvjeti za poslovanje i investiranja

Pitanje: Uvjeti za investiranje i poslovanje u 2020. godini će biti:

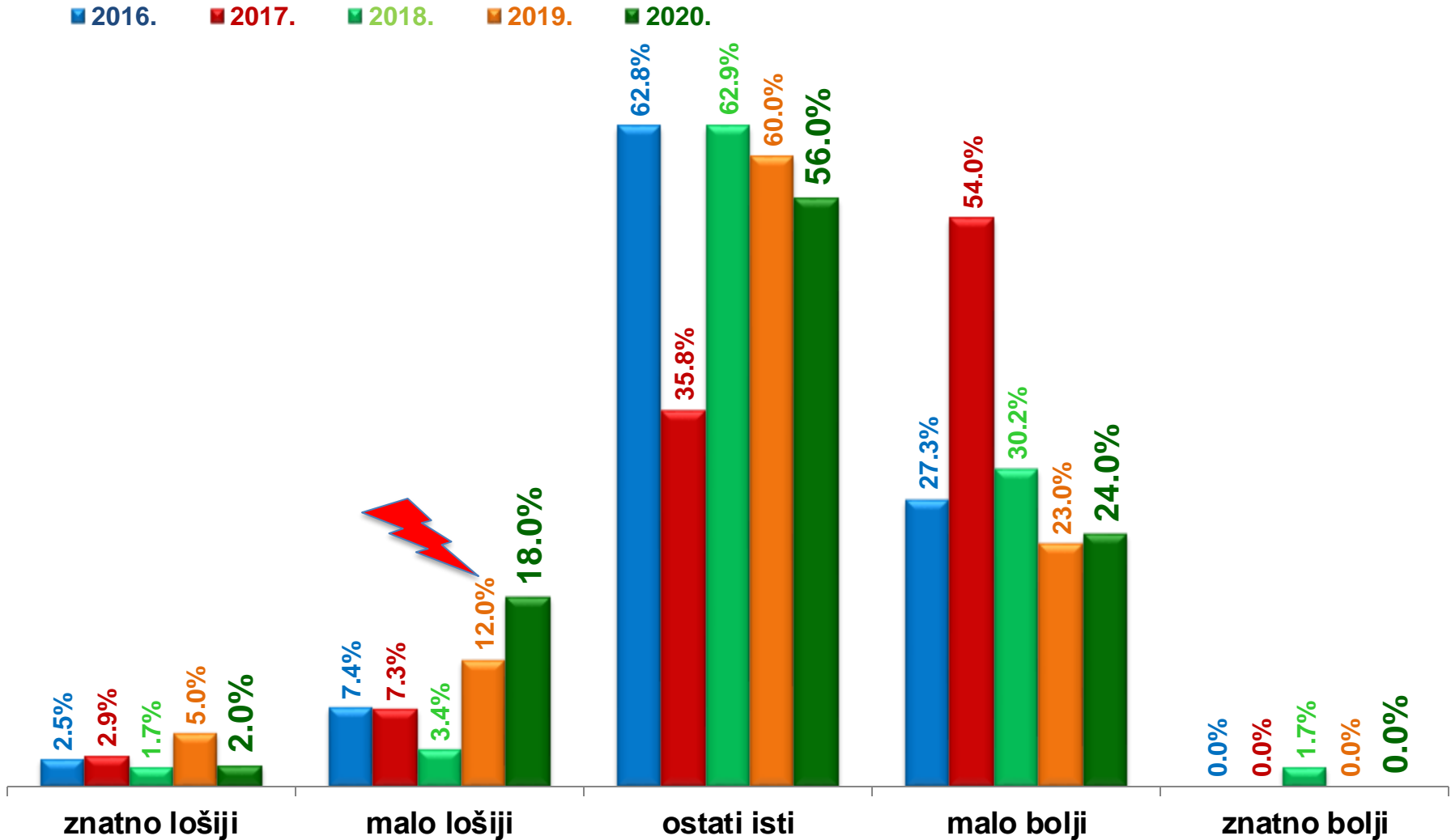

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Poslovna očekivanja 2020.: Uvjeti poslovanja i investiranja 2016.-2020.

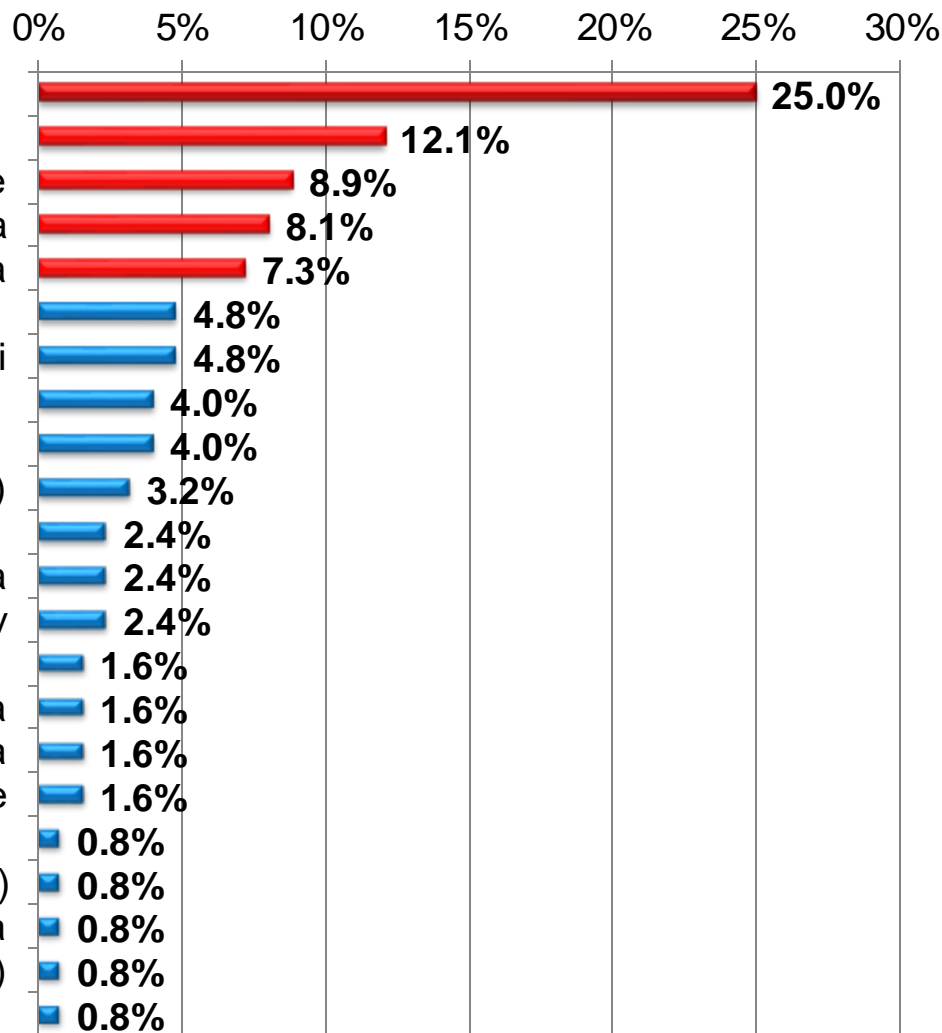
HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Poslovna očekivanja u 2020.: Glavne prepreka poslovanju

Pitanje: Koje će biti glavne prepreke uspješnijem poslovanju u 2020. godini u našoj zemlji?

5
prepreka
60%
odgovora

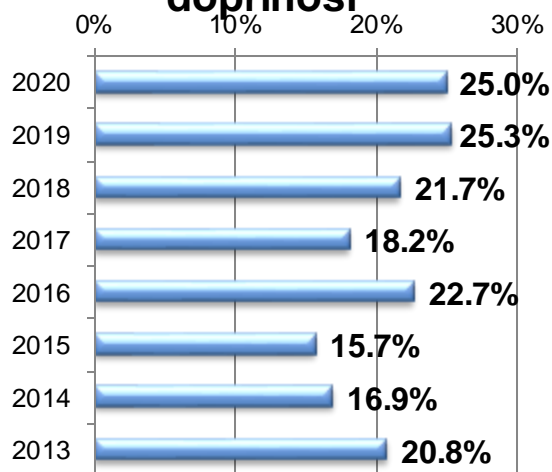

HUP

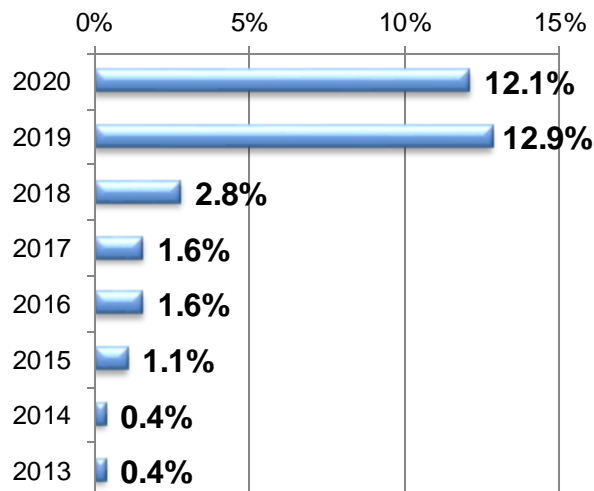
Hrvatska udruga poslodavaca

Glavne prepreke poslovanju 2013-2019.

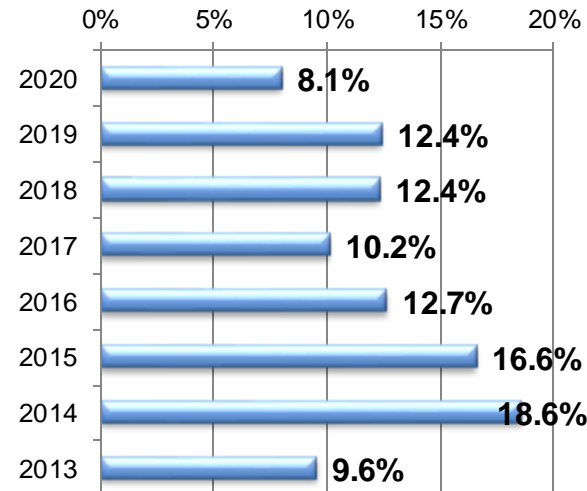
Visoki porezi i doprinosi

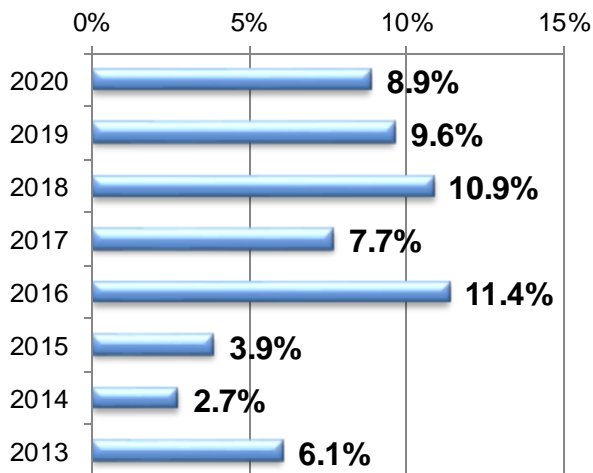
Radna snaga

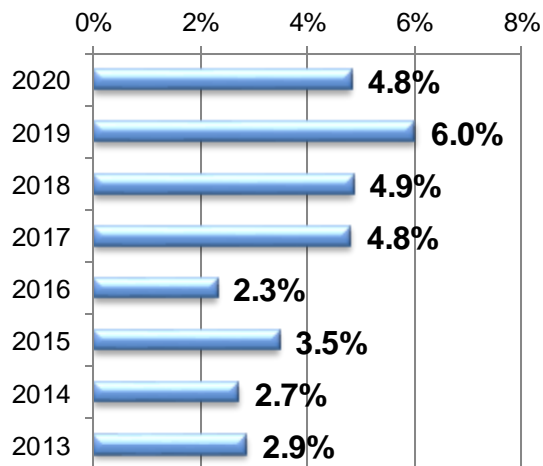
Neefikasna javna uprava

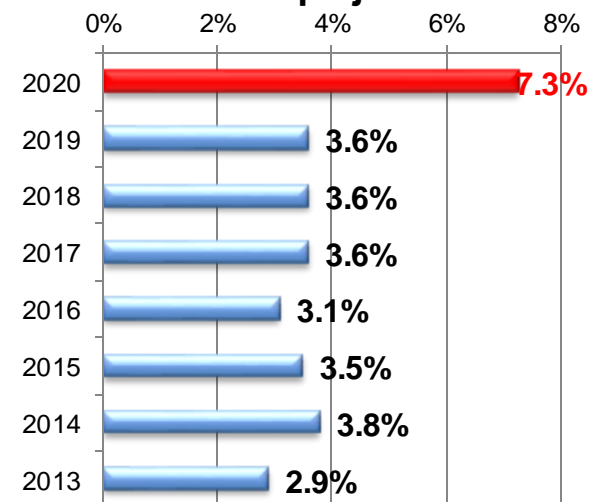
Loše pravosuđe

Visoki neporezni nameti

Korupcija

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Zaključno:

2020.: izraženiji oprez u odnosu na prethodnu godinu

Prostor za promjene i potencijal za veći optimizam:

Javna potrošnja (visoki porezi i doprinosi; neporezni nameti)

Radna snaga i radno zakonodavstvo

Efikasnost javne uprave

Pravosuđe

Korupcija

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Panel rasprava Izvršnog odbora i Nadzornog odbora Hrvatske udruge poslodavaca

- Branko Roglić** predsjednik Nadzornog odbora **Orbica d.o.o.**
predsjednik Nadzornog odbora HUP-a
- Goran Markulin** predsjednik Uprave **Cromarisa d.d.**
član Izvršnog odbora HUP-a
- Damir Zorić** predsjednik Uprave **Euroherca d.d.**
član Izvršnog odbora HUP-a
- Ivan Bračić** osnivač, savjetnik Uprave i prokurist **PIP d.o.o.**
član Izvršnog odbora HUP-a
- Jako Andabak** predsjednik Nadzornog odbora **Sunce koncerna d.d.**
član Izvršnog odbora HUP-a
- Zdravko Jelčić** predsjednik Uprave **Spin Valisa d.d.**
član Izvršnog odbora HUP-a

**Hrvatska udruga
poslodavaca vam želi
sretne blagdane i
uspješnu 2020. godinu!**
